د زده کولو او ښودلو
د حلقو جدول

د مور پلار درې حقونه

(قسط:2)

د 26 جون، 2025ء

د زده کولو او ښودلو د حلقو جدول

(1): پهٔ مختلفو موضوعاتو باندې مختصر بیان: 5 منټه (2): دُعا یادول: 5 منټه (3): [د خپلو اعمالو] جائزه: 5 منټه، ټول وخت: 15 منټه-

نن به د زده کولو او ښودلو پهٔ **حلقو** کښې **د مور او پلار درې حقونه (قسط:2)** ښودلے شي او **د یو قوم نه د خطرې پهٔ وخت لوستلے کیدونکې دُعا** به یادولے شي- پهٔ اخره کښې به د نیک اعمال رسالې نه اِجتماعي جائزه هم اخستے کیږي- اِنْ شَآءَ اللّٰهُ الْکَرِیْم!

د دُرُود شریف فضیلت

د اخري نبي، رسولِ هاشمي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم فرمان مبارک دے: خوک چې پهٔ ما باندې یو ځل دُرُودِ پاک ولولي الله پاک پهٔ هغهٔ باندې لس رحمتونه لیږي-[1]

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

د مور پلار درې حقونه (قسط: 2)

آیت مبارک

الله پاک فرمائیلي دي:

اَنِ اشْكُرْ لِیْ وَ لِوَالِدَیْكَ ؕ (پاره:21، سورهٔ لقمان:14)	ترجمهٔ کنزُالعِرفان: چې زما او د خپل مور او پلار شُکر ادا کړئ-

د خوږ مصطفٰے صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم فرمان مبارک

خوږ آقا و مولا، مکي مَدَني مصطفٰے صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم فرمائیلي دي: پهٔ وخت باندې د نـمونځ کولو نه پس افضل عمل د مور او پلار سره ښهٔ سلوک کول دي-[2]

---

[1] ... مسلم، کتاب الصلاة، باب الصلاة على النبی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم بعد التشهد، صفحه:159، حدیث:408-

[2] ... بخاری، کتاب الجهاد والسیر، باب فضل الجهاد و السیر، صفحه:724، حدیث2782، ملخصًا-

د مور او پلار درې حقونه

خوږو او محترمو اِسلامي ورونو! الله او رسول صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم مونږ ته د مور او پلار سره د نیکۍ او د ښیګړې کولو حکم کړے دے- دا جنَّت ته بوتلونکے عمل دے- د مور او پلار ډیر حقونه دي، پهٔ کومو کښې چې درې مونږه مخکښې زده کړي وو او درې به نن زده کوو- راځئ چې وړومبے د زده کړے شوو حقونو دوهرائي وکړو: (1): اطاعت او تابعداري (2): مور او پلار راضي ساتل (3): د مور او پلار خدمت کول-

نور درې حقونه کوم چې نن زده کول دي:

وړومبے حق: د مور او پلار ادب او احترام کول

وضاحت: دِينِ اِسلام د مور او پلار د ادب او د احترام ډیر تاکید فرمائیلے دے، د مور او پلار د ادب کولو ډیر صورتونه دي- مثلاً ❀ چې مور جانه یا بابا جان پهٔ تشریف راوړلو ووینې نو د ادب پهٔ توګه ودرېږئ ❀ د هغوئي پهٔ سترګو کښې د سترګو اچولو سره خبرې مهٔ کوئ ❀ که هغوئي مو راوبلي نو فوراً حاضر شئ ❀ پهٔ تمیز سره پهٔ "تاسو او جناب" سره خبرې کوئ ❀ د هغوئي پهٔ موجودګۍ کښې هیڅ کله هم خپل اواز تیز مهٔ ساتئ وغیره وغیره- نن سبا د دې حق طرف ته پام ډیر کم کیږي ❀ د مور او پلار پهٔ مخکښې پهٔ تیز اواز خبرې کول ❀ د هغوئي سره انښتل، جګړه کول ❀ تا زما د پاره کړي څهٔ دي وغیره د بے ادبۍ او د زړهٔ د ازارولو جملې وئیل ❀ د هغوئي غیبت کول ❀ د دوستانو او خپلوانو پهٔ مخکښې د هغوئي بد بیانول وغیره عام دي، بلکې د مور او پلار د وهلو او مَعَاذَ الله! د وژلو پورې خبرونه هم پهٔ اخبارونو کښې راځي- الله پاک دې مونږه د مور او پلار د بے ادبۍ نه محفوظ کړي- خوږ آقا و مولا، مکي مَدَني مصطفٰے صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم فرمائیلي دي: ❀ د خپل پلار نه مخکښې مهٔ ځئ ❀ هغوئي ته کنځلې مهٔ کوئ ❀ د هغوئي د کیناستو نه مخکښې مهٔ کښینئ ❀ او هغوئي ته پهٔ نوم سره اوازمهٔ کوئ-(1)

1...الجامع في الحديث لابن وهب، صفحه:212، حديث:139-

دويم حق: د مور او پلار د پاره دُعا کول

وضاحت: د چا مور او پلار چې ژوندي دي، هغوئي دې هم د هغوئي د پاره دُعا کوي او د چا مور او پلار چې وفات شوي دي، هغوئي خو دې لازمي دُعا کوي چې اوس هغوئي ته هُم د دُعا ډير حاجت دے- نبي کريم، رؤوف الرحيم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم فرمائيلي دي: د پلار د وفات نه پس د هغوئي د پاره د بخښنې دُعا کول، نيکي ده-(1) منقول دي: د مور او پلار د پاره دُعا پريښودل (پۀ رزق کښې) د بے برکتۍ سبب دے-(2)

دريم حق: د مور او پلار د مُتَعَلِّقينو سره صِله رحمي کول

وضاحت: يعنې د مور او پلار د خپلوانو او دوستانو وغيره سره ښۀ سلوک کول- د رسولِ ذيشان، مکي مَدَني سلطان صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم پۀ بارګاه کښې يو کَس عرض وکړو: يا رسولَ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم! آيا د مور او پلار سره د وفات نه پس د هغوئي سره د نيکۍ څۀ صورت شته؟ اوئې فرمائيل: آؤ ❀ د هغوئي جنازه کول ❀ د هغوئي د بخښنې د پاره دُعا کول ❀ د هغوئي وصيت پوره کول ❀ **د هغوئي د خپلوانو سره صِله رحمي کول ❀ او د هغوئي د دوستانو احترام کول-**(3) ابن عمر رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ يو ځل پۀ سورلۍ باندې چرته روان وو، پۀ لاره کښې ورسره يو کَس ميلاؤ شو، ابن عمر رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ هغۀ پۀ سورلۍ کښينولو او خپله مبارکه عمامه يې هم هغۀ ته عطا کړه، صحابۀ کرامو رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُم ووئيل: اللّٰه پاک دې تاسو وبخښي، تاسو خپله سورلۍ او عمامه دۀ ته ولې عطا کړه؟ عبد اللّٰه بن عمر رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُما وفرمائيل: د دې کَس والد زما د والد عمر بن خطاب رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ دوست وو، د دواړو جهانو تاجدار، مکي مَدَني سلطان صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم فرمائيلي دي: د خپل والِد د دوستانو سره ښۀ سلوک کول د ټولو نه لويه نيکي ده-(4)

---

[1]... معجم الصحابه لابن قانع، ابو اسيد الساعدى، جلد:3، صفحه:37-

[2]... تنبيه الغافلين، باب حق الوالدين، صفحه:69، مفهومًا-

[3]... سنن ابو داود، كتاب الادب، باب فى بر الوالدين، صفحه:802، حديث:5142-

[4]... مسلم، كتاب البر والصلة والآداب، باب فضل صلة اصدقاء الاب والام ونحوها، صفحه:996، حديث:2552-

دوهرائي

نن مونږه د مور او پلار درې حقونه زده کړل، دا پۀ ذِهن کښې کښينوئ! (1): د مور او پلار ادب او احترام کول (2): د مور او پلار د پاره دُعا کول (3): د مور او پلار د مُتَعَلّقينو سره صِله رحمي کول۔

د ښودلو او زده کولو پۀ حلقو کښې يادولو والا دُعا

د يو قوم نه د خطرې پۀ وخت لوستلے کيدونکې دُعا

اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَجْعَلُكَ فِيْ نُحُوْرِهِمْ وَنَعُوْذُبِكَ مِنْ شُرُوْرِهِمْ

ترجمه: اے الله! مونږه تا د دښمنانو مقابل کوو او د هغوئي د شَرونو نه ستا پناه غواړو۔ [1]

د اِجتماعي جائزې طريقه (72 نيک اعمال)

د روزانه 56 نيک اعمال:

(1): آيا ښه ښه نيتونه مو کړي؟ (2): آيا پينځه واړه نمونځونه مو د جَمعې سره ادا کړي؟ (3): آيا د هر نمونځ نه مخکښې مو د نمونځ دعوت ورکړے؟ (4): آيا د شپې مو سُوْرَةُ الْمُلْك لوستلے يا اوريدلے؟ (5): آيا د هر نمونځ نه پس مو آية الکرسي، تسبيحِ فاطمه، سُوْرَةُ الْاِخلاص لوستلے؟ (6): آيا د کنزُ الايمان نه مو 3 آيتونه يا مو د صِراطُ الجنان نه 2 صفحې د ترجمې او تفسير سره لوستلې يا اوريدلې؟ (7): آيا د شجرې اوراد مو لوستلې؟ (8): آيا 313 کرته مو دُرُود شريف لوستلے؟ (9): آيا سترګې مو د ګناهونو نه بچ ساتلې؟ (10): آيا غوږونه مو د ګناهونو نه بچ ساتلي؟ (11): آيا د فضول نظر نه پۀ بچ کيدو سره مو نظر ښکته ساتلے؟ (12): آيا 12 منټه مو د مکتبة المدينه اِصلاحي کتاب لوستلے؟

---

[1] ... ابو داود، کتاب الصلاة، باب مايقول الرجل اذا خاف قوما، صفحه:250، حديث:1537۔

(13): آیا د اذان او د اِقامت جواب مو ورکړے؟ (14): آیا د غصې علاج مو کړے؟ (15): آیا خپله جائزه مو اخستې؟ (16): آیا د خپل نګران تابعداري مو کړې؟ (17): آیا پهٔ تاسو او جي وئیلو سره مو خبرې کړي؟ (18): آیا پهٔ مکـتبة الـمدینه بالغان کښې مو لوستلي، یا مو ښودلي؟ (19): آیا د ماسخوتن د جَمعې نه پس پهٔ دوو ګینټو کښې کور ته رسیدلي یئ؟ (20) : آیا دوه ګینټې مو پهٔ دیني کارونو باندې لګولي؟ (21): آیا د سحر د نـمونځ د پاره مو راپاڅول کړي؟ (22): آیا د نورو کورونو ته مو د کتلو نه ځان بچ کړے؟ (23): آیا پهٔ کور کښې مو درس ورکړے؟ (24) : آیا د جومات درس مو ورکړے یا اوریدلے؟ (25): آیا د سُنَّت مطابق مو جامې اغوستې دي؟ (26): آیا د زلفو د پریښودو پهٔ سُنَّت باندې مو عمل کړے؟ (27): آیا یو موتے ږیره مو پریښودې؟ (28) : آیا د ګناه کولو پهٔ شکل کښې مو فوراً توبه کړې؟ (29): آیا د سُنَّت مطابق مو خوراک کړے؟ (30): آیا مسلمانانو ته مو سلام کړے؟ (31) : آیا څهٔ نا څهٔ مو پهٔ سُنَّتو باندې عمل کړے؟ (32): آیا د ماسپښین سنتِ قبلیه مو د فرضو نه مخکښې ادا کړي؟ (33): آیا تهجد یا صلوٰةِ اللیل مو ادا کړي؟ (34): آیا د اَوَّابِیْن یا اِشْرَاق او څاخت نـمونځ مو کړے؟ (35):آیا د مازدیګر یا د ماسخوتن سُنتِ قبلیه مو ادا کړي؟ (36): آیا پهٔ 12 دیني کارونو کښې مو د یو دیني کار ترغیب ورکړے؟ (37) : آیا د نورو نه غوښتلے شوي څیزونه خو مو اِستعمال کړي نهٔ دي؟ (38): آیا د دروغو، غیبت او چغلی نه مو ځان ساتلے؟ (39): آیا د څهٔ وخت د پاره مو مَدَني چینل کتلے؟ (40): آیا ذاتي دوستي خو مو نهٔ ده کړې؟ (41): آیا پهٔ وخت باندې مو قرض ادا کړے؟ (42): آیا د عاجزئ داسې الفاظ خو مو نهٔ دي وئیلي کوم چې زړهٔ نهٔ دي منلي؟ (43): آیا د صفایئ او سلیقې خیال مو ساتلے؟ (44): آیا د مسلمانانو د عیبونو پرده مو ساتلې؟ (45): آیا د سحر د نـمونځ نه پس مو د تفسیر اوریدو /بیانولو پهٔ حلقه کښې شرکت کړے؟ (46): آیا د څهٔ نا څهٔ جائز کار

نه مو مخکښې بِسْمِ الله وئیلې؟ (47): آیا چوک درس مو ورکړے یا اوریدلے؟ (48): آیا مور پلار او پیر او مرشد ته مو ایصالِ ثواب کړے؟ (49): آیا د اِسْرَاف نه مو ځان بچ کړے؟ (50): آیا د ټریفک د قوانینو پابندي مو کړې؟ (51): آیا د تنظیمي طریقې مطابق مو مسئله حل کړې؟ (52): آیا د ژبې د ګناهونو نه مو ځان بچ کړے؟ (53): آیا د فضول خبرو نه مو ځان بچ کړے؟ (54): آیا د ټوقو ټقالو، خندا، زړهٔ ازارولو او پهٔ کړس خندا نه مو ځان ساتلے؟ (55): آیا عمامه شریف مو پهٔ سر کړې؟ (56): آیا د مور پلار اَدَب مو کړے؟

د قُفلِ مدینه کارکردګي

✿ پهٔ لیکلو خبرې کول 12 کرته ✿ پهٔ اِشاره باندې خبرې کول 12 کرته ✿ پهٔ سترګو کښې د سترګو اچولو بغیر خبرې 12 کرته۔

هفته وار 9 نیک اعمال

(57): آیا د اِسلامي خوئیندو هفته وارې اِجتماع ته مو خوک اِسلامي خور د کور نه لیږلې؟ **(58)**: آیا هفته واره مَدَني مُذاکَرَه مو کتلې یا اوریدلې؟ **(59)**: آیا پهٔ هفته واره اِجتماع کښې مو د اول نه تر اخره پورې شرکت کړے؟ **(60)**: آیا یومِ تعطیل اِعْتِکاف مو کړے؟ **(61)**: آیا د مریض یا غم زپلې تپوس یا غم خورې او د چا پهٔ وفات کیدو مو تعزیت [لاس نیوه] کړې؟ **(62)**: آیا پهٔ هفته کښې مو پهٔ یوه ورځ کښې روژه نیولې؟ **(63)**: آیا هفته واره رساله مو لوستلې یا اوریدلې؟ **(64)**: آیا علاقائي دوره مو کړې؟ **(65)**: آیا مخکښې راتلونکي او اوس د نهٔ راتلونکو اِسلامي وروڼو مو د دیني ماحول سره تړون پیدا کړو؟